

Dohoda, která ukončila válku o Náhorní Karabach, změnila poměr sil v regionu. Vzteklý krvežíznivý pes erDOGan v Karabachu pronikl do ruské sféry vlivu

- Redakce CZ24 News | 15. listopadu 2020

ARMÉNIE: Pondělní mírová dohoda, která ukončila válku o Náhorní Karabach, změnila poměr sil v regionu. Za hlavního vítěze lze považovat Turecko, které touží obnovit své velmocenské postavení a v posledních letech se agresivně angažuje v konfliktech od Libye po Kavkaz.

„Vznikla zcela nová geopolitická konfigurace,“ okomentoval pro [list The Guardian](#) ruský expert na mezinárodní vztahy Fjodor Lukjanov pondělní dohodu, která ukončila válku mezi Armény a Ázerbájdžánci v Náhorním Karabachu.

Podmínky Ruskem zprostředkovaného míru jsou pro Baku velkým vítězstvím. Vráť se mu všechny Armény okupované okresy v okolí Karabachu, navíc bude kontrolovat jeho druhé největší město Šuša. Zatímco Armény truchlí a požadují hlavu premiéra, Ázerbájdžánci bouřlivě slaví.

Dohoda má ovšem i širší geopolitické důsledky. Podle analytiků posílí v Zakavkazsku vliv Moskvy a Ankary. Rusko vyšle do Karabachu bezmála dva tisíce vojáků, kteří budou dohlížet na dodržování míru a střežit takzvaný Lačinský koridor spojující separatistickou republiku s Arménií.

Západ zůstal mimo hru. Takzvaná Minská skupina Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), která se pod patronátem USA a Francie snažila posledních osmadvacet let urovnávat spory o Karabach, nehrála při uzavření dohody téměř žádnou roli.

„Minská skupina prakticky přestala existovat. Vojenská porážka Arménie znamená, že předchozí status quo se nedá obnovit. Obě strany spoléhají na Rusko jako garanta stability,“ dodává Fjodor Ljukanov.

Pro jedny oslavy vítězství, pro druhé ztráta domova a identity.

Zdráhavý mírotvorce

Pro Rusko jde o největší intervenci v regionu od gruzínské války v roce 2008 a mnohé nasvědčuje tomu, že Moskva se takovému řešení bránila. Kývla teprve ve chvíli kdy hrozilo, že do rukou Ázerbájdžánců padne celý Karabach.

Monitorovací mise má pětiletý mandát, jak dlouho ovšem potrvá, není vůbec jisté. „Mírová mise bez politického procesu, jehož cílem je dosažení trvalé mírové dohody, znamená, že tam jsou nejspíš napořád,“ uvedl přední expert na karabašský konflikt Laurence Broers.

Podle něj mohou obě strany konfliktu vnímat Rusy jako kolonizátory. „Vzniká tak nestabilní situace. Mírový kontingent se může stát cílem různých provokací,“ dodal.

Baku a Ankara tvrdí, že v Karabachu budou působit i turečtí mírotvorci, Moskva to však popírá. Podle ní vznikne rusko-turecké monitorovací centrum, které se však bude nacházet na území Ázerbájdžánu za hranicemi Karabachu.

Informační válka o výklad podmínek mírové dohody ovšem dobře ilustruje ambice Turecka, jehož vojenská a politická podpora hrála v ázerbájdžánské šestitýdenní ofenzivě podstatnou roli.

Zatímco Moskva vystupovala poměrně zdrženlivě a opakovaně zdůrazňovala nutnost diplomatického řešení, turecký prezident Recep Tayyip Erdogan povzbuzoval „bratrský ázerbájdžánský národ“ v boji do úplného vítězství.

Ankara také dodala Baku drony Bayraktar TB2, proti nimž Arménii nenašli účinnou obranu, a na frontu dovezla stovky ostřílených žoldáků ze syrského Idlíbu.

Čas dravců

Nyní Erdogan sklízí plody vítězství. Arménie v mírové dohodě slíbila Baku pozemní tranzit do Nachičevanu, ázerbájdžánské exklávy sevřené mezi Arménií, Íránem a Tureckem.

„Turecko si zajistilo příslib transportního koridoru, který dramaticky rozšiřuje jeho východní horizonty a táhne se z východního Turecka až ke Kaspickému moři,“ komentuje to přední odborník na konfliktní region Thomas De Waal v svém komentáři pro The New York Times.

Je to další úspěch Erdogana, který sní o obnovení velmocenských pozic Turecka z dob Osmanské říše. Během posledního roku se mu podařilo zvrátit vývoj občanské války v Libyi ve prospěch vlády v Tripolisu, předtím obsadil rozsáhlá území na severu Sýrie, která dnes fungují jako turecký protektorát.

V obou konfliktech se dostal do křížku s Ruskem, ovšem daleko od jeho hranic. Agresivním angažmá v konfliktu v Náhorním Karabachu pronikl do jeho bezprostředního sousedství. A podle některých ruských komentářů se zdá, že Moskva moc neví, co s tím.

„Erdogan je daleko drzejší, daleko efektivnější. Dostal se na území bývalého Sovětského svazu, které jsme si zvykli považovat za oblast zvláštních zájmů a dominance Moskvy,“ píše komentátor deníku

Kommersant Maxim Jusin.

„Teď to vypadá, že poměr sil se zcela změnil. Pro potenciální ruské spojence, partnery a klienty je to velice vážný signál. Ve světě nastal čas dravců. Takových, jako je Erdogan,“ dodává ruský novinář.